

Projecte lingüístic de centre

A partir de la realitat sociolingüística de l'entorn i d'acord amb el règim lingüístic del sistema educatiu establert per les lleis, en els termes que estableix el títol II de la llei 12/2009, de 10 de juliol, i l'article 5.1.e del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, el Projecte Lingüístic dona criteri amb relació al tractament i l'ús de les llengües en el centre i recull els aspectes sobre la utilització normal del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge, així com la continuïtat i la coherència educatives, pel que fa als usos lingüístics, en els serveis escolars i activitats organitzades per l'Associació de Famílies d'alumnes. També concreta l'aprenentatge de les llengües oficials i de les llengües estrangeres. Així mateix, determina quina llengua estrangera s'imparteix com a primera i quina o quines com a segones. Vetlla també per l'èxit de la integració escolar de tots alumnes compensant les possibles desigualtats d'origen social a l'interior del sistema educatiu conformant una ciutadania catalana identificada amb una cultura comuna, en la qual la llengua catalana esdevingui un factor bàsic d'integració social.

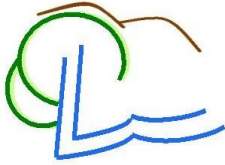
Així, la Llei d'educació desenvolupa també el règim lingüístic derivat de l'Estatut, que en l'article 143.1 estableix que correspon a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de llengua pròpia; per tant, pot determinar el règim lingüístic del sistema educatiu amb la finalitat de garantir la normalització lingüística del català. Així, d'acord amb l'article 35.2 de l'Estatut, que regula el sistema educatiu de Catalunya, garanteix a tota la població escolar, sigui quina sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, el compliment del deure i l'exercici del dret de conèixer amb suficiència oral i escrita el català i el castellà. Aquesta llei vol reforçar la importància del català i el seu aprenentatge en tant que llengua pròpia de Catalunya i factor d'inclusió social, i vol ser una aposta per la potenciació del plurilingüisme a les escoles assegurant un bon nivell d'aprenentatge d'una tercera llengua, d'acord amb el que estableix l'article 44.2 de l'Estatut.

La llengua catalana ha d'ésser normalment el vehicle d'expressió en les activitats de projecció externa, tant per la prestació dels serveis contractats pel Departament com en la documentació acadèmica que hagi de tenir efectes administratius. La documentació que hagi de tenir efectes a l'àmbit d'administració de l'Estat o en una comunitat autònoma de fora del domini lingüístic català ha de ser bilingüe, en català i castellà.

La finalitat de l'ensenyament de les llengües és el progressiu domini d'aquestes, essencial en la vivència de la cultura i l'obertura al món, i un dels factors que contribueix més plenament a la identitat individual, social i personal.

Per tant, els principis generals que regeixen l'ús de les llengües al centre són els següents:

- a) El català és la llengua pròpia del centre i s'utilitzarà normalment com a llengua vehicular de comunicació i d'aprenentatge.
- b) L'aprenentatge del català i del castellà quedaran garantits en els plans d'estudis, de manera que tot l'alumnat, qualsevol que sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, pugui utilitzar normalment i correctament ambdues llengües al final de l'educació obligatòria.
- c) En acabar l'ensenyament secundari, l'alumnat ha de poder comprendre i produir missatges orals i escrits amb propietat, autonomia i creativitat, en una llengua estrangera, com a mínim (anglès) o dues voluntàriament (francès o alemany), per tal

d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural.

- d) L'oferta de l'ensenyament de les llengües clàssiques, tals com el llatí i el grec, per assentar la base d'un aprenentatge humanístic.
- e) En finalitzar l'etapa, l'alumnat ha de comprendre missatges escrits bàsics i establir relacions entre les llengües romàniques i han de tenir una actitud oberta, respectar les altres llengües, de les quals poden aprendre i enriquir-se personalment.

Cal tenir en compte la llengua de l'alumnat, en especial la de l'alumnat immigrant en la pràctica educativa, cosa que afavorirà que el català esdevingui la llengua comuna i eina de cohesió social.

Les administracions educatives poden autoritzar que una part de les matèries del currículum s'imparteixin en llengües estrangeres sense que això comporti modificar els aspectes bàsics del currículum.

1. Context socio-lingüístic de l'alumnat del centre.

La major part de l'alumnat del nostre centre és nascut a Catalunya i domina en igualtat les llengües catalana i castellana, tot i utilitzar qualsevol de les dues com a materna a la llar familiar.

En els darrers cursos s'ha diversificat la procedència de l'alumnat nouvingut tenint una varietat molt àmplia que, resumidament, es pot descriure de la següent manera: Marroc / Àfrica subsahariana / Llatinoamèrica / Ucraïna / Països de l'Europa occidental / Estat espanyol.

En el curs 2021-22 tenim 520 alumnes amb nacionalitat espanyola i 42 amb nacionalitat forània. L'alumnat estranger procedeix dels següents estats per ordre alfabètic: Argentina (5) / Bèlgica (1) / Bolívia (1) / Brasil (2) / Colòmbia (1) / Cuba (2) / El Salvador (1) / Estats Units (2) / Gàmbia (1) / Hondures (1) / Irlanda (1) / Japó (1) / Marroc (3) / Mèxic (1) / Països Baixos (2) / Paraguai (1) / República dominicana (1) / Romania (1) / Senegal (1) / Ucraïna (8) / Veneçuela (3) / Xina (2) /

A l'alumnat procedent de fora de l'Estat espanyol se l'anomena NISE (Nova Incorporació al Sistema Educatiu) i en els seus dos primers anys d'acollida a l'escola catalana té el suport de l'Aula d'Acollida i l'exempció de la llengua catalana. Si la procedència és no llatina, pot acollir-s'hi un any més (3 en total).

L'alumnat procedent d'alguna comunitat autònoma espanyola fora de Catalunya, per normativa, no té el suport de l'Aula d'Acollida. Però en el nostre centre, considerem que l'alumnat de parla castellana necessita suport lingüístic i també és atès en aquest recurs. A mesura que va adquirint els coneixements, es va reduint l'atenció a l'AA i es va incorporant més hores a l'aula ordinària.

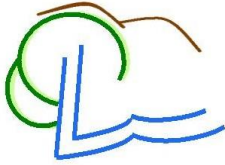
2. Proves acadèmiques objectivables.

Les proves objectives que ens ajuden a revisar cada curs la compensació i l'equilibri entre les llengües catalana i castellana, són: les Proves diagnòstiques de 4t ESO i la Prova d'Accés a la Universitat de 2n BAT.

En el curs actual, tenim en compte les proves 2021-22.

4t ESO: Català nivell mitjana centre MA (mitjà-alt) per sobre de la mitjana de Catalunya.

Castellà nivell mitjana centre MA (mitjà-alt) igual que la mitjana de Catalunya.

2n BAT: Català a la PAU. 47 alumnes prova lingüística superada.

Castellà a la PAU. 46 alumnes prova lingüística superada.

3. Documentació de centre

Els documents bàsics generals del centre (especialment el Projecte Educatiu de Centre) es posicionen a favor de l'ús del català al centre, i no es deixa de banda com un tema propi només del PLC.

El Pla d'Acollida de Centre i la relació amb les famílies nouvingudes també contempla els criteris de centre l'ús del català, sense desmerèixer l'ús del castellà sempre que es consideri adient.

El PCC recull el propòsit per focalitzar els aprenentatges a partir de l'anàlisi de la realitat propera, establint un eix vertebrador entre llengua i altres àrees del currículum.

Al projecte curricular es contempla explícitament el treball sobre l'expressió oral en català i es preveuen mesures per facilitar-lo (grups desdoblats, aula d'acollida, ..., per exemple).

Al Pla d'Acollida es fa constar que a la primera entrevista amb famílies d'alumnat nouvingut que desconeix el català és tan important la comprensió mútua com la visualització d'un respecte i una valoració tant de la llengua de l'escola com de la llengua de les famílies.

S'informa a tot el nou professorat i a totes les famílies noves en el centre dels continguts del PLC.

4. Organització de centre

La persona de referència al centre per a les famílies nouvingudes és coherent amb els criteris de centre sobre l'ús del català. I el coordinador de llengua, interculturalitat i cohesió (LIC) té competències ben definides.

Més enllà de les avaluacions ordinàries, el centre fa un seguiment del progrés de la llengua d'ús. A inicis de curs es recorda especialment als nous professors el compromís amb el compliment del PLC, amb especial esment en les situacions comunicatives amb alumnes de parla familiar castellana i nouvinguts.

S'aprofita el nivell d'autonomia de centre per establir mesures dins la programació curricular de potenciació de l'ús del català.

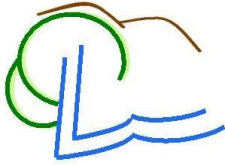
5. La llengua catalana, llengua vehicular i de docència

La llengua d'aprenentatge és el català, excepte en les matèries de llengua castellana i llengües estrangeres, que s'imparteixen en la llengua corresponent. A les classes la comunicació (alumne/professor, professor/alumne, professor/ professor i alumne/alumne) és en català.

6. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua catalana

Al llarg del curs els alumnes disposen de diferents activitats on es fomenta l'ús de la llengua catalana. Les principals són:

- Activitats per Sant Jordi, amb el concurs de lectura expressiva a l'ESO, la col·laboració amb la Mostra Literària de l'Ajuntament, decoració de l'institut i la ruta de batxillerat per Barcelona en motiu de la diada.

- Sortida al Born Centre Cultural i al teatre (segons la cartellera).
- Xerrades de diversos autors de llibres de les lectures obligatòries.
- Desdoblaments de grups lingüístics.
- Es procura fomentar la participació de l'alumnat en activitats ciutadanes i tallers de l'ajuntament, la llengua vehicular dels quals és el català.

7. Aprenentatge de la llengua castellana

Des d'aquest centre es treballa intensivament per a què l'alumnat assoleixi un bon nivell pel que fa a la llengua castellana. Les principals activitats per fomentar-ho són:

- La ruta literària de *Don Quijote*.
- Sortida al teatre (segons la cartellera).
- Xerrades de diversos autors de llibres de les lectures obligatòries.
- Desdoblaments de grups lingüístics.

8. Aprenentatge de llengües estrangeres

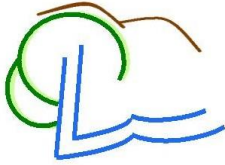
Al centre, l'aprenentatge de la primera llengua estrangera, l'anglès, comença el primer curs de l'ESO, continuant amb l'aprenentatge iniciat a l'escola primària. Les hores d'anglès impartides actualment, **segons la normativa vigent i segons l'autonomia de centre**, són 3 hores setmanals per nivell educatiu d'ESO (4 hores a 2n), dins les quals hi ha desdoblaments o grups flexibles per poder millorar l'atenció a l'alumnat.

A Batxillerat les hores setmanals de llengua anglesa són 3. S'inclou un desdoblament per a 2n BAT per treballar en grup més reduït sobretot l'expressió oral.

Cal destacar que el nostre institut, amb un acord amb Merit School, som un centre formador i examinador d'alumnat per a les proves First Certificate Cambridge.

També participem en el programa del Departament d'Educació, Projecte d'Accreditació per a llengües estrangeres: anglès.

L'aprenentatge del francès o de l'alemany (són matèries excloents) comença el primer curs de l'ESO com a una matèria optativa de lliure elecció amb duració de 2 hores setmanals al llarg del curs. Pel que fa al segon i tercer curs, es realitza una optativa anual de la mateixa durada. El criteri per poder cursar aquesta segona llengua estrangera és la garantia que l'alumne té suficients

recursos per dur endavant satisfactòriament la resta del currículum, aleshores adquireixen el compromís de permanència durant aquests tres cursos. El centre assegura una distribució coherent i progressiva del currículum al llarg de l'etapa, amb un tractament cíclic dels conceptes, variant els contextos d'ús d'acord amb l'etapa madurativa i les necessitats de l'alumnat. A 4t curs, la 2a llengua estrangera forma part dels blocs de matèries optatives del nivell. En cas de continuar cursant francès o alemany, serà a raó de 3 hores setmanals.

En el cas que les demandes a 1r d'ESO de cursar una segona llengua estrangera (francès o alemany) fossin superiors a l'oferta del centre, limitada per la dotació de professorat titulat, es seguiria el següent criteri. Aquest consisteix en les recomanacions dels centres de Primària d'on procedeixen els alumnes tot tenint en compte la facilitat i superació en l'àmbit lingüístic principalment. En el cas que les sol·licituds fossin per a cursos superiors, l'alumnat seria sotmès a una prova de nivell per poder-se unir amb garanties al nivell del grup del seu grup, si és el cas.

Pel que fa a la llengua francesa, el centre selecciona, prepara i presenta l'alumnat voluntari que està disposat a obtenir la titulació DELF.

9. Aprenentatge Integrat de Continguts i Llengua Estrangera

És voluntat del centre fomentar l'ús de l'anglès en matèries no lingüístiques per tal que els nostres estudiants esdevinguin competents en el domini d'aquesta llengua.

És el cas de projectes trimestrals en llengua anglesa que es realitzen al primer cicle de l'àmbit social.

El centre participa en convocatòries de beques per estades lingüístiques per al nostre alumnat.

A final d'etapa (ESO), si les circumstàncies socio-sanitàries ho permeten, es preveu una estada lingüística en un territori de parla anglesa.

Durant l'ESO, si les circumstàncies socio-sanitàries ho permeten, es preveuen sortides amb pernoctació a França; així com intercanvi amb alumnat alemany.

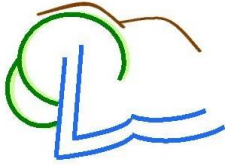
En el programa de coordinació Primària-Secundària, a partir del curs 2022-23 s'inicien activitats conjuntes de llengua anglesa.

10. Projectes i programes plurilingües

El centre procura incentivar els projectes on es coordinen diversos departaments.

- Projectes interdisciplinaris trimestrals a l'ESO.
- Pla lector a l'ESO coordinat pels departaments de català i castellà.
- Lliga de Debat de la Xarxa Vives per alumnat de 4t ESO-BAT coordinat pels departaments de català i castellà.
- Estades amb pernoctació a països de parla anglesa, francesa i alemanya, coordinat pel departament de llengües estrangeres.

L'anglès és una llengua del tot necessària en l'ús de la xarxa i, al mateix temps, les TIC són una eina molt potent per a l'aprenentatge lingüístic. En el nostre centre les TIC tenen cada vegada més rellevància en la metodologia didàctica.

11. Aprenentatge de la llengua en totes les àrees del currículum

El claustre és conscient que l'aprenentatge de la llengua no únicament és responsabilitat de les àrees lingüístiques i actua en conseqüència.

Per tal de donar el suport necessari a l'alumnat que ho requereixi, es fan els canvis metodològics necessaris per assolir el nivell d'expressió i de comprensió verbals. Amb aquest objectiu s'estimula a les classes, l'expressió oral en català i castellà.

12. Usos lingüístics interns i externs

Pel que fa a la comunicació interna i externa del centre, predomina l'ús del català, ja que:

- S'utilitza el català en tots els moments de comunicació, siguin formals o informals.
- Els equips docents tenen a la seva disposició i utilitzen informació sobre les diverses llengües familiars presents a l'aula (plurilingüisme) i utilitzen la interdependència lingüística i les competències comunes per millorar l'aprenentatge del català.
- El català és la llengua d'ús a les activitats no **acadèmiques tals com sortides, cantina i extraescolars.**
- La comunicació del professorat amb l'alumnat nouvingut (especialment amb el castellanoparlant) té en compte la normativa vigent sobre ús de les llengües.
- El personal no docent del centre està informat del contingut de PLC.
- El català és la llengua d'ús a les reunions: d'equip docent, de departament, de coordinació, de claustre, de comissió de treball...
- La relació amb les famílies no catalanoparlants —comunicació escrita, entrevistes personals i reunions de grup— és preferentment en català. En cas de no comprensió hi ha un període d'adaptació.
- Es prioritzen els suports multimèdia en català, encara que es preveuen estratègies per al tractament didàctic dels recursos en llengües que no siguin la catalana.
- Els rètols i l'ambientació del centre són majoritàriament en català.
- Pel que fa a la projecció de l'Institut, el català és la llengua habitual de les publicacions periòdiques (revista, mailing...) del centre. També de la pàgina Web, el Moodle, l'educació i Tokapp i les xarxes socials (Facebook, Instagram i Twitter).